

Hepatológia

A hepatocellularis carcinoma rövid távú előfordulása nem növekedett meg a HCV direkt ható antivirális szerekekkel történő kezelése után: ERCHIVES-tanulmány

(The short-term incidence of hepatocellular carcinoma is not increased after HCV treatment with direct acting antivirals: an ERCHIVES study) Li DK, Ren Y, Fierer DS, et al. (Levelező szerző: A. A. Butt, VA Pittsburgh Health Care System, University Drive C, Build 30, Mailstop 151, Pittsburgh, PA, 15240, Amerikai Egyesült Államok; e-mail: aab2005@qatar-med.cornell.edu): *Hepatology* 2018; 67: 2244–2253.

Az utóbbi években adatokat közöltek arról, hogy előzően sikeresen kezelt hepatocellularis carcinomás (HCC) betegekben a HCV direkt ható antivirális (DAA) kezelése megnövelte a kiújulás kockázatát (amit kis létszámú, heterogén betegcsoportokban észleltek, és amit többen nem erősítettek meg). A szerzők HCC nélküli, egyesült államokbeli veteránokban vizsgálták a HCC-incidenciát 1) PEG-IFN + ribavirin kezeltek, 2) szofosbuviralapú DAA-terápiát kapott, illetve 3) nem kezelt HCV-betegek csoportjaiban. Külön elemezték a FIB-4 cirrhosisstádiumban lévő betegek adatait. Az ERCHIVES-adatbázisban 17 836 beteg szerepelt. A DAA-kezeltek idősebbek voltak, mint az IFN-kezeltek (62 vs. 54 év), gyakrabban volt diabetesük (30,9 vs. 17,6%) és cirrhosisuk (20% vs. 13%). Az IFN-alapú kezelésre 66,6%, a DAA-terápiára 96,2% volt a tartós virológiai válasz (SVR) aránya.

Az SVR-t elért cirrhosisos betegekben nem különbözött a HCC-incidencia az IFN- és a DAA-csoportban (22,8, illetve 21,7/1000/év, a nem kezelt cirrhosisban ez az arány kétszeres volt (45,3/1000/év).

Az SVR-t nem elért cirrhosisban a DAA-csoportban nem szignifikánsan magasabb volt a HCC-incidencia (62,8 vs. 48,9/1000/év). Az összes cirrhosisban a DAA-csoportban 17,9/1000/év, az IFN-csoportban 31,9/1000/év volt a HCC-incidencia. A HCC egyéb kockázati tényezőit (idősor, AFP, cirrhosis) figyelembe véve, a két kezelt csoport között nem volt különbség a HCC-incidenciát illetően. Fontos, hogy az SVR-t bármilyen eszközzel sikerül elérni, az csökkenti a HCC-kockázatot.

Következtetés: A DAA-kezelés nem növelte a HCC rövid távú incidenciáját HCV-cirrhosisban.

Pár Alajos dr.

Sportorvostan

Hogyan függ össze a csekély intenzitású fizikai aktivitás a felnőttek cardiometabolikus egészségével és a halálzással? A kísérletes és megfigyeléses tanulmányok szisztemás áttekintése és elemzése (How does light-intensity physical activity associate with adult cardiometabolic health and mortality? Systematic review with meta-analysis of experimental and observational studies) Chastin SF, De Craemer M, De Cocker K, et al. (School of Health and Life Science, Institute for Applied Health Research, Glasgow Caledonian University, Glasgow, G4 0BA, Egyesült Királyság; e-mail: Sebastien.Chastin@gcu.ac.uk): *Br J Sports Med.* 2019; 53: 370–376.

Az evidenciák azt igazolják, hogy a közepes-lendületű – 3 MET feletti intenzitású – fizikai aktivitás ad jelentős védelmet a cardiometabolikus betegségekkel szemben,

csökkenti a bármely okból meghalás veszélyét. Vajon a könnyű testmozgás (sétálás, házi munka) ad-e védelmet? 72 tanulmányt, köztük 27 kísérletes és 45 megfigyeléses vizsgálatot elemeztek, amelyek a 3 MET-nél kisebb intenzitású fizikai aktivitás hatásairól szóltak. A rövid, de gyakori testmozgásokkal a nap során csökken az étkezést követő vércukorszint 17,5%-kal és az inzulinszint 25,1%-kal – szemben a folyamatos üléssel. A többi cardiometabolikus jelző azonban nem változott számottevően. Három könnyű testmozgásprogram csökkentette a testsúlyt, a vérnyomást és a lipaemiát, ha több mint heti 150 percig tartottak, legalább 12 hétig. A még több könnyű munkavégzés csökkenti a bármilyen okú halálozást is (HR: 0,71).

Evidenciák csak a közepes és lendületű (3, illetve 6 MET feletti intenzitású) aktivitások kedvező hatását erősítették meg a betegségek elkerülésében, illetve a halálozásban. A szerzők a jelen munkát sem tartják evidenciaszintű érvenek a közlések egyetlenségei és a kis esetszámok miatt, de bátorítani szeretnék az inaktívakat.

Ref.: A tudomány nagy erőfeszítésekkel igyekszik a fizikai aktivitás és az egészség-örzés közötti kapcsolat minél jobb megismerésére a mozgást elsősorban kérdőívekkel, sokkal ritkábban az aktivitást mérő eljárásokkal jellemezni, mérni: lépésszámláló, pulzusszámmonitor, GPS, újabban e-tele-eszközök. A testmozgás szerepe a cardiometabolikus egészség szemszögéből a fittség, az aerobkapacitás növelése és szinten tartása – de ezt sokkal ritkábban mérjük. Holott egyszerű motorikus próbák, például fiatalabbakon a 12 perces futás/gyaloglás teszt (Cooper-teszt) vagy teremben az ingafutástezt, folyosón, sportpályán, udvaron – bárhol – a hatperces gyaloglástezt jó tájékoztatást ad a cardiorespiratoricus fittség mértékéről, futószalag vagy kerékpár- (spiro)ergometria nélkül is.

Apor Péter dr.